

Nr 99.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående användning av viss besparing å anslaget till 1914 års kurser i alkohologi och hälsolära; given Stockholms slott den 30 mars 1915.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av de utav riksdagen till anordnande under år 1914 av kurser i alkohologi och hälsolära anvisade medlen ett belopp av högst 1,008 kronor må användas till beredande av tillfälle för sådana deltagare i nämnda kurser, som på grund av tjänstgöring till rikets försvar nödgats i förtid avbryta undervisningen, att närvara vid 1915 eller 1916 års motsvarande kurser i de delar, som icke medhunnits vid 1914 års kurser.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

K. G. Westman.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 mars 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
 Statsråden: VON SYDOW,
 friherre BECK-FRIIS,
 STENBERG,
 LINNÉR,
 MÖRCKE,
 VENNERSTEN,
 WESTMAN.

 Departementschefen, statsrådet Westman anförde:

Användning
 av viss bespa-
 ring å anslaget
 till 1914
 års kurser i
 alkohologi
 och hälso-
 lära.

I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning medgav 1913 års riksdag, att av de medel, som jämlikt § 25 i förordningen angående försäljning av brännvin den 9 juni 1905 vore eller bleve avsatta för främjande av nykterhet och motarbetandet av dryckenskapens följder, finge under de villkor, som av Kungl. Maj:t prövades lämpliga, utgå ett belopp av 56,000 kronor till anordnande under år 1914 av kurser i *alkohologi och hälsolära* dels för ämneslärare och ämneslärarinnor vid folk- och småskoleseminarierna, vid folkhögskolorna och de högre folkskolorna samt vid de under läroverksöverstyrelsens inseende ställda läroanstalterna ävensom för gymnastiklärarna vid folkskoleseminarierna och de allmänna läroverken, dels ock för folkskollärare.

Sedan centralförbundet för nykterhetsundervisning på anmodan inkommit till Kungl. Maj:t med förslag angående sättet och villkoren för

anordnande av ifrågavarande kurser, utfärdade Kungl. Maj:t den 21 november 1913 föreskrifter i ämnet samt ställde anslaget, 56,000 kronor, till centralförbundets förfogande för det med anslaget avsedda ändamålet.

Nu har centralförbundet i en till civildepartementet ingiven skrivelse den 10 november 1914 — med förmälan att nitton deltagare i 1914 års kurser nödgats på grund av mobiliseringsorder i förtid avbryta undervisningen samt att en besparing i traktamentsarvoden, uppgående till 1,008 kronor, därigenom uppkommit å förberörda anslag — anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes medgiva, att nämnda nitton kursdeltagare måtte erhålla rätt att närvara vid 1915 års kurser i de delar, som icke under år 1914 medhunnits, ävensom att de under år 1914 besparade traktamentsarvodena, 1,008 kronor, måtte få av centralförbundet disponeras för samma kursdeltagares räkning.

Förbundet har därvid meddelat, att med hänsyn till platsutrymmet vid kurserna intet hinder mötte för framställningens beviljande samt att det såväl för deltagarna själva som ock ur synpunkten av ett gott resultat av ifrågavarande kurser vore önskligt, att vederbörande kursdeltagare sattes i tillfälle att genomgå även de återstående delarna av kurserna.

Statskontoret har den 14 december 1914 avgivit infortrat utlåtande i ärendet och därvid hemställt, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens medgivande därtill, att ifrågavarande besparing, 1,008 kronor, måtte få användas till beredande av tillfälle för de omförmälda nitton deltagarna i 1914 års kurser att närvara vid 1915 års kurser i de delar, som icke under år 1914 kunnat medhinnas.

Det synes mig vara en billig begäran, att ifrågavarande nitton kursdeltagare komma i tillfälle att närvara vid ett följande års kurser i de delar, som icke medhunnits under år 1914, samt därvid få uppbära de traktamentsbelopp, som voro dem tillämnade under år 1914. Jag erinrar om att dessa traktamenten utgå med 8 kronor om dagen till deltagare i kursen för seminarielärare m. fl. samt med 4 kronor om dagen till deltagare i kursen för folkskollärare.

Det kan emellertid givetvis inträffa, att någon eller några av dessa kursdeltagare komma att av enahanda anledning, som förelåg år 1914, eller möjligen på grund av annat lika giltigt förfall bliva hindrade även från att delta i 1915 års kurser, och under dessa förhållanden torde försiktigheten bjuda, att det medgivande, som nu ifrågasättes, får avse deltagande i 1915 eller 1916 års kurser.

Departementschefen.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t ville föreslå riksdagen medgiva,

att av de utav riksdagen till anordnande under år 1914 av kurser i alkohologi och hälsolära anvisade medlen ett belopp av högst 1,008 kronor må användas till beredande av tillfälle för sådana deltagare i nämnda kurser, som på grund av tjänstgöring till rikets försvar nödgats i förtid avbryta undervisningen, att närvara vid 1915 eller 1916 års motsvarande kurser i de delar, som icke medhunnits vid 1914 års kurser.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Axel Hamacher.